

„HUDBA JE ČAROM, KTORÉ MI SPROSTREDKOVÁVA TIE ÚŽASNÉ ZÁŽITKY, KEĎ MA DIEVČATÁ VÍTAJÚ S OTVORENOU NÁRUČOU A PO CHVÍLI I S ROZTIAHNUTÝMI NOHAMI...“ Gene

KISS

SEX & SEX & ROKENROL II

V minulom čísle sme v čerstvej rubrike CULT predstavili Adama Anta, teraz sa pozrieme na skupinu KISS, ktorej zakladajúci člen, basista Gene Simmons, má s Antom spoločného viac než dosť. Okrem toho, že obidvaja sú autormi autobiografií, obaja tiež boli jedináčikovia z rozpadnutých rodín, vychovávaní matkami, pre ktoré boli všetkým; obaja si obľúbili vrstvenie make-upu na tvári a mali vrelý vzťah k ženám, od náhodných známostí cez početné zástupy groupies až po celebrity. Navyše, a to je v hudobnom biznise naozaj neobvyklé, ani jeden z nich nikdy vedome nebral drogy. Ostatní členovia skupiny však tento postoj nezdieľali.

GENE VYPLAZUJE JAZYK

Asi ťažko nájdete v civilizovanom svete niekoho, komu je fenomén KISS neznámy. Píšem fenomén, lebo KISS, to nie je len glam či hard rocková hudba okorená chrlením krvi a pyrotechnikou na úrovni, to je aj agresívny marketing a merchandising. Už v sedemdesiatych rokoch zaplavili trh s bábkami kenovia s maskami a dnes si popri mnohých iných predmetoch môžete kúpiť napríklad aj truhlu KISS, čím sa nezbavíte svojich obľúbencov ani po smrti.

Mojím zrejme prvým zážitkom spojeným s touto skupinou (okrem všadeprítomnej hymny *I Was Made For Loving You*) bolo, keď na mňa kedysi vyskočil ich plagát z detského časopisu Pif. Najviac ma oslovil Démon (teda Simmons) s prísny výrazom, SM reťazou cez hrudník a fragmentom rytierskeho brnenia na predlakti. Neskôr, na strednej, mi spolužiak požičal videokazetu so záznamom ich koncertu... to bolo niečo. Na pódiu trónil tank vystrelujúci dámsku spodnú bielizeň, zrejme získanú na jednom z predchádzajúcich koncertov – no možno pochádzajúcu aj zo Simmonsovho osobného archívu. Gene sa totiž netají tým, že mu pod suspenzor nakuklo asi 4600 žien (údaj z roku 2001), ktoré si od roku 1976 na pamiatku fotografoval či natáčal. Ako píše v overtúre autobiografie, prijal (a pretvoril na svoj obraz) príbeh *Cudzinka v cudzej zemi* od R. A. Heinleina, popisujúci nie celkom vydatenú adaptáciu Marťanmi vychovávaného chlapca na pozemské prostredie, ktorá vyústila do založenia kultu opierajúceho sa o chrámovú lásku a nekrokanibalizmus. (Ja len dodám, že neskrátená verzia tejto „hippie biblie“, najpredávanejšieho sci-fi románu vôbec, sa po rokoch dočkala českého prekladu.) Prečo to však spomína(m)? Gene totiž sám v útlom detstve zažil prudkú zmenu prostredia, nato okrem zmeny postojov (tzv. preškáľovanie na americké rozmery) aj zmenu mena. Z Chaima Witza, narodeného v Haife v Izraeli, sa stal Gene Klein (až neskôr Simmons) spoznávajúci Queens. Aby ste si ale nemysleli, predvzdať sa začal už extrovertný Chaim, ako sa možno dočítať, „...jedného dňa som sa zmenil z chlapčeka, ktorý chová chrobáky a necháva ich lietat' na niti, na chlapca, ktorý si strčí chrobáka do úst a nechá ho prechádzať sa vnútri.“ (Podotýkam, že izraelské chrobáky boli predsa len imponantnejšie než tie v Amerike.) Dnes starý biznisman Gene takto komentuje, čo to urobilo s ostatnými deťmi: „Najdôležitejšie ... bolo, že od toho nemohli odtrhnúť oči.“

Ešte počas dospievania (no aj v dospelosti) fascinovali Genea (predsa len čias-

točne vyčleneného svojou čudnou angličtinou – hoci už v detstve ovládal štyri jazyky) televízia a komixy, čo viedlo nakoniec aj k myšlienke skupiny tvorenej superhrdinami, vykryštalizovanými do postáv Cat, Demon, Space Ace a Starchild. V televízii ho (podobne aj o niečo mladšieho Adama Anta) uchvátil ani nie tak pódiový prejav The Beatles, ako skôr jeho dopad na ženskú časť publika, ktorý sme mali možnosť aspoň sprostredkované vidieť všetci (a kto nie, môže skúsiť šťastie s klipom *In Bloom* od skupiny Nirvana). Možno aj preto (a pre predchádzajúce skúsenosti s chrobákmi) zážitok prehltnutia nočnej mory pri vystúpení v detskom tábore tohto vyhláseného zberateľa komixov neodradil od ďalších vystúpení, i keď neskôr dal pred spevom prednosť basgitare. Ako bez obalu píše: „Veľmi skoro som si uvedomil, že hudba je kúzlom, ktoré mi sprostredkováva tie úžasné zážitky, keď ma dievčatá vítajú s otvorenou náručou a po chvíli i s rozťahnutými nohami... V žiadnom prípade nejde o nutkavú potrebu zveriť ľuďom nejakú myšlienku, mať poslanie alebo vyjadriť sám seba prostredníctvom hudby. Nie!“ Tak Gene, ktorý mal podľa jedného návrhu z čias jeho vysokoškolskej skupiny Wicked Lester vystupovať v kostýme jaskynného človeka, doplnia Dennettov pohľad na evolúciu hudby, predpokladajúci, že rytmy pračloveka Oga boli pre svoj úspech u komunity replikované ďalšími praľuďmi, šírili sa rýchlejšie ako ostatné a ako vedľajší produkt získavali hudobníkom sociálny status a aj väčšiu šancu na rozšírenie génov nesúcich hudobný talent. Žiaľ, týmto vyjadrením Simmons aj dáva za pravdu názoru historika Fowlera, obviňujúceho legendy Beatles a Rolling Stones z cynicky kapitalistického prístupu, vytvárajúc tak pasívnych tínedžerských konzumentov, namiesto aspoň minimálnej snahy využiť potenciál stať sa vodcami mladej generácie.

DVAJA NA VEC

Niekedy v časoch Wicked Lester, hrajúcich výhradne vlastné skladby, natrafil Gene na Stanleyho Eisena (neskôr Paul Stanley). Títo dvaja stredostavovskí židovskí chlapi s rovnakými záujmami sa párkrát tesne minuli v nahrávacích štúdiách, aby sa napokon predsa stretli. Pretože obaja boli riadne nafúkaní, nepadli si práve okolo krku, no čoskoro sa medzi nimi vytvorilo silné puto, pripomínajúce súrodenecký vzťah. Ich egá sa sčítali a vytvorili superego, ktoré sa rozhodlo hodiť za hlavu perspektívnu zmluvu s Epic Records a v Simmonsovom (vtedy ešte Kleinovom) prípade obetovať aj starého kamaráta Stephena Coronela, všetko pre rodiači sa koncept úspechu. „Vlastne išlo o jednu z prvých lekcí, vďaka ktorým som skoro pochopil, ako kruto musí človek vo svete obchodu oddeľovať osobnú a profesionálnu stránku vecí.“

Chlapi si ešte stihli spolu užiť pravé rockové orgie s náhodnou návštevníčkou prestížneho štúdia *Electric Lady*, založeného Jimi Hendrixom, no onedlho nasledovala ďalšia skúška osudu – ktosi im ukradol komplet vybavenie skúšobne. Ostali im len gitary, ktoré nepustili z rúk, a tak si Gene a Paul sadli na chodník a hrali okoloidúcim za pár drobných. ☺

Následne stopovali po Sullivan County a hľadali gitaristu. Hoci nenatrafili na nikoho vhodného pre ich zábery, spoločná cesta ich stmelila a obaja sa uistili, že sú odhodlaní „stvorit' tú najlepšiu rockovú skupinu, akú si kto dokáže vôbec predstaviť“. Reagovali okrem iného aj na inzerát akéhosi bubeníka v Rolling Stone, ktorého nezmiatli otázkami o make-upe a ženských šatách a blúznením o super-skupine, ale pretože mal práve doma žúr, stručne ich pozval pozrieť sa na jeho vystúpenie v brooklynskom klube. Strapatý a skvelo oblečený Italoameričan Peter Criscuola ich nadchol a odvtedy s nimi trávil čas v novej skúšobni pod krycím menom Peter Criss (Gene sa vtedy tiež rozhodol zmeniť si meno Klein na Simmons). Unavení z hľadania gitaristu, Gene a Paul už chceli prijať Boba Kulicka, keď zrazu do miestnosti vmaširoval drzý mladík a pripojil svoju gitaru na zosilňovač. Odmietol počkať, kým naňho príde rad, a tak mu rovno 2x prehrali skladbu *Deuce*. Na tretíkrát sa k nim pridala a zahral také sólo, že všetkým bolo jasné, že hľadanie sa skončilo. Nový člen sa volal Paul Frehley a pretože v skupine už jeden Paul bol, nazvali ho Ace, teda eso.

Nádejná newyorská kapela s novým konceptom steroidoví Beatles pomaly upustila od ženských šiat, začala vystupovať čisto v čiernom a pridala veľký svietiaci nápis, pretože v prípade KISS malo byť všetko väčšie a veľkolepejšie než u iných. Rozhodli sa aj, že make-up bude používať celá skupina, čo bol dovtedy nevidaný jav. Gene, ktorý sa v práci naučil používať šablóny a vtedajšie grafické vybavenie, vytvoril skupine profesionálne vyzerajúce propagačné materiály vrátane životopisov členov a z ročníek časopisov Billboard, Record World a Cash Box odkopíroval zoznam manažérov, hudobných reportérov a podobne. Nakoniec rozposlal okolo tisíc informačných brožúr. Na koncerte v hoteli Diplomat, kam všetkých pozvali na piatok trinásteho, im mala pomôcť leť – vystúpili ako druhá z 3 skupín, spoliehajúci sa na to, že zvyšné kapely majú dosť fanúšikov a ľudia z nahrávacích spoločností nebudú mať jasno v tom, kto ku komu patrí. Navyše priestor pod pódium zaplnili sestry, sesternice a priateľky oblečené do ručne vyrobených tričiek s nápismi skupiny. Trik sa vydaril a do troch týždňov mali nahrávaciu zmluvu.

Gene, ktorý nepoznal lepšie využitie voľného času, „zbalil“ svoju prvú (zelenovlasú) grupie a pokračoval orgiami s dvoma sestrami, matkou s dcérou, policajtkou v uniforme a dokonca s šesťdesiatročnou vodičkou limuzíny, ktorá mu podľa všetkého dohodila aj ležda plnoletú vnučku.

Ostatní členovia mali o rockových excesoch menej vyhranenú predstavu. Ace sa akosi zdržal cestou do baru, a tak, keď na Geneov popud vyvalili dvere, našli ho vo vani tesne pred utopením. Drogy sa však nevyhli ani Simmonsovi – na istom večierku omylom zjedol sedem koláčov, čo mu spôsobilo isté problémy s interpretáciou skutočností. Z chaosu a desu, ktorý ho zaplavil, ho, samozrejme, opäť vyslobodil sex, tentoraz s novinárkou z časopisu Creem.

PIEDESTÁL ÚSPECHU

Skupina však stále iba čakala na svoj výrazný úspech, ktorý sa s prvými troma albumami nedostavil. Prišli teda s nápadom live albumu s prepracovaným skladčkovým obalom. *Alive!* sa predali milióny a odvtedy sa záznamy koncertov stali pre hviezdy povinnosťou – zásluhou KISS. K ďalšiemu albumu, ktorý mal potvrdiť status skupiny, bol prívolaný Bob Ezrin (producent Alice Coopera a neskôr *The Wall* od Pink Floyd). *Destroyer* bol podporený zopár singlami, no predom nastal, až keď v rádiách otočili *Detroit Rock City* a pustili baladu *Beth*. KISS boli razom na vrchole – vypredané štadióny a tak ďalej. Objavili sa aj dezinformácie o názve skupiny, vraj ide o skratku *Knights In Satan's Services*. Gene, ktorý na výške študoval teológiu, necítil potrebu tieto fámy vyvracať. Nech si ľudia lámu hlavu. (Avšak na pridanie krvi všetkých členov skupiny do špeciálneho čísla komixu od koncernu Marvel pre istotu dohliadal notár.)

Čas šiel ďalej, každý člen KISS vydal sólový album a takmer tridsaťročný Gene, ktorý kedysi dostal facku od Patti Smith, pretože si ju nevšímal pri bare, „z ničoho nič... začal cítiť prítomnosť inej osoby v konverzácii“ a „po prvýkrát zažil, že život nie je ani jednoduchý, ani priamočiary“. Inak povedané, zamiloval sa do Cher (a neskôr do jej kamarátky Diany Ross), ktorá bola v tom čase v Amerike hviezdou prvej veľkosti. Odišiel dokonca na istý čas do Kalifornie a koketoval s filmovou a televíznou kariérou. Paul sa začal stretávať so sestrou Cher. V skupine to už dlhšie škripalo (preto aj sólové albumy), Peter a Ace svojimi drogovými úletmi všetko komplikovali. Obaja mali prvotriedne superrýchle autá, ktoré stihli rozbiť niekedy

už v garáži. Peter bol na tom až tak zle, že bol vylúčený z nahrávania albumu *Dynasty*. To, čo skupina začala strácať v hudobnej precíznosti, musela vynahradiť väčším pódium a dekoráciami. Gene pridala chrlenie krvi v 17 metrovej výške a Paul našťastie prišiel s hitom, ktorý skupine priniesol druhý z dvoch zlatých singlov – *I Was Made For Loving You*. Po ďalšom albume, už s novým bubeníkom Ericom Carrom, KISS po Amerike a Japonsku dobyli v roku 1981 Austráliu, kde znovu zažili hon paparazzov na svoje civilné tváre. Každý štrnásty obyvateľ Austrálie vtedy vlastnil ich platňu.

Na Frehleyho, volaného Ace, však z chemických príčin prestalo byť spoľahlivé. Nedostavil sa na nahrávanie vyberovky so 4 novými skladbami, určenej pre európsky trh. Skupina prijala nového gitaristu, ktorý sa však neujal, podobne ako jeho maska Ankh Warrior.

BEZ MASIEK A ELEKTRINY (A SPÄŤ)

V záplave hair metalových skupín, ktoré s príchodom MTV získavali na popularite, sa KISS rozhodli prispôbiť scéne a odložili make-up. Koniec koncov, hair rockový imidž bol ako stvorený pre Paula, ktorý v tomto období získal v skupine navrch. Gene sa hudbe venoval o dačo menej, stále sa obšmietal okolo filmu a počas svätajánskej noci v Playboy Mansion (400 žien v korzete a spodnej bielizni a 100 mužov v pyžame) natrafil na bývalú playmate Shannon Tweedovú, ktorá sa stala jeho životnou družkou a porodila mu dve deti. Simmons sa s ňou však, pre svoje nevyberané názory na inštitúciu manželstva, nikdy neoženil („radšej zostať nadsmrť sám, než aby ma niekto ...oberal o peniaze za to, že sa so mnou nejaký čas delil o posteľ“).

Ďalšie obdobie je lemované udalosťami – prijatie Brucea Kulicka (brata Boba Kulicka) na post gitaristu, smrť Erica Carra na rakovinu, založenie Simmons Records a produkovanie ďalších skupín, Geneho účinkovanie vo filmoch a v rodnom živote až po „umŕtvenie“ hudobného trhu (teda jeho uchvátenie) grunge rockom. Ako píše Gene, „milióny bielych deciek začali navyše vyznávať rap, pretože rockeri zrazu vyzerali ako vandráci“. KISS využili širokú základňu skalných a začali organizovať zrazy po celých Štátoch, kde odpovedali na otázky fanúšikov a predávali autogramy a upomienkové predmety. Keď sa o tom dozvedeli bývalí členovia Peter a Ace, začali sa stretovať zúčastňovať tiež a dokonca si všetci pôvodní kúsaci spolu zaspievali a zahrali na akustických nástrojoch. Vznikol záznam *Unplugged* pre MTV a pred koncom milénia sa uskutočnilo obrovské, niekoľkoročné turné v starom zložení. Ace a Peter zaň nedostávali od Stanleyho a Simmonsa podiel na zisku, ale plat, ktorý každému vynesol niekoľko miliónov dolárov. Prípravu na turné (ktorého prvá časť pozostávala z dvoch rokov, za ktoré odohrali 293 koncertov) si ale tvrdo odreli, jednak v posilňovni, a potom, museli sa znovu učiť hrať na hudobných nástrojoch. Simmons si nevie odpustiť komentáre o dôsledkoch zneužívania návykových látok a žiaľ, ani rozvláchnu reflexiu príchodu svojho syna na svet. O albume *Crazy Nights* z roku 1987 (plnom vtipných macho textov a mojom najobľúbenejšom) sa v podstate ani nezmiňuje. No kdesi som čítal, že si ho veľmi necení, pretože je príliš populárny.

A čo sa s KISS deje v súčasnosti? Nielenže sa ich piesne stále stávajú terčom vydarených coverov, napr. od *Queen Of Japan* (lesbická verzia *I Was Made For Loving You* a elektronická podoba *Charisma*, hoci ochudobnená o skvelé gitarové sólo) a na MySpace stránke (italo)diskopunkových *Glass Candy* natrafíte na povedomý make-up, KISS ešte stále koncertujú! V pôvodnej zostave ich síce asi už nevidíte, ale Gene a Paul, ktorým ťahá na šesťdesiatku, v roku 2008 prišli s turné *Alive 35*, presne kopírujúcom vystúpenie z live albumu, ktorý ich kedysi katapultoval. V typickom make-upe a glam čizmách po kolena stále majú guráž na oplzlé gestá a publikum ich počúva na slovo. Paul Stanley je prvotriednym rockovým kazateľom, ktorého ani trojnásobná operácia boku či minuloročné problémy so srdcom neodradia od excesov ako visenie na jednej nohe na gymnastickom kruhu pohybujúcom sa tesne nad hlavami rozvášneného davu. Po nerušenom koncerte v pražskej O2 aréne (v koncertnej hale síce nebolo dovolené piť, ale ani fajčiť) som si ešte vychutnal jazdu metrom plným ksichtov s roztečenými farbami. A na ďalší deň, vo vlaku do Bratislavy, cez uličku sedela rodina vracajúca sa z koncertu. S desaťročným synom a pubertálnou dcérou, čítajúcou autobiografiu KISS v pevnej väzbe. TEXT MEMFER myspace.com/memfer

V PŔVODNEJ ZOSTAVE ICH ASI UŽ NEUVIDÍTE, ALE GENE A PAUL, KTORÝM ŤAHÁ NA ŠEŠĎESIATKU, V ROKU 2008 PRIŠLI S TURNÉ ALIVE 35, PRESNE KOPÍRUJÚCOM VYSTÚPENIE Z LIVE ALBUMU, KTORÝ ICH KEDYSI KATAPULTOVAL.